शासकीय विभाग/निमशासकीय विभाग/ मंडळे /महामंडळे/ शासकीय उपक्रम/संस्था/स्वायत्त संस्था/जिल्हा परिषदा/ नगर परिषदा/ महानगर पालिका/ नगरपालिका/ सार्वजनिक उपक्रम इ. मध्ये वस्तु खरेदी करण्याची कार्यपद्धती शासनाने दिनांक २/१/१९९२ च्या शासन निर्णयान्वये आणि वेळोवेळी विहित केलेली कार्यपध्दती बंधनकारक करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग,
शासन निर्णय क्र.:-भांखस-२००२/(२९९०)/उद्योग-६
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ४ फेब्रुवारी, २००३

वाचा :- शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्र.भांखस-१०८८/(२५१२)/उद्योग-६, दि.२.०१.१९९२

प्रस्तावना :-

उपरोक्त शासन निर्णय, उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग दि.२/१/९२ अन्वये मध्यवर्ती भांडार खरेदी संघटनेच्या कामाचे विकेंद्रीकरण आणि शासकीय खरेदी करताना घ्यावयाची खबरदारी तसेच लघुउद्योग, सार्वजनिक उपक्रम इ. यांना द्यावयाची प्राधान्ये सवलती याबाबत मार्गदर्शक सूचना देण्यात आल्या आहेत. सदरचे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने आणि मंत्रिमंडळाची मान्यता घेऊन निर्गमित करण्यात आले आहेत. तसेच सदर शासन निर्णयातील परि.क्र.१३ अनुसार वस्तु खरेदीच्या बाबतीत खरेदी अधिका-यांना निविदा, निम्नतम दर, किंमती प्राधान्य समांतर दरकरार इ. बाबतीत काही अडचणी आल्यास त्यांनी विकास आयुक्त (उद्योग) यांचेकडे संपर्क साधवयाचा आहे आणि या संदर्भात विकास आयुक्त (उद्योग) यांनी दिलेले निर्देश हे त्या शासकीय विभागांनी तसचे महामंडळे, शासकीय निमशासकीय संस्था यांनी पाळावयाचे आहेत. थोडक्यात सदर शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार सर्वच शासकीय विभाग/निमशासकीय विभाग/ मंडळे /महामंडळे /शासकीय उपक्रम/ संस्था/स्वायत्त संस्था/जिल्हा परिषदा/नगर परिषदा/ महानगर पालिका/ नगरपालिका/ सार्वजनिक उपक्रम इ. यांनी कार्यवाही करावयाची आहे. तथापि या तरतूदी बंधनकारक केलेल्या नाहीत.

२. वर उल्लेखिल्याप्रमाणे शासन निर्णयातील तरतुदी बंधनकारक आहेत किंवा कसे हे स्पष्ट नसल्यामुळे शासनाच्या अधिपत्याखालील कित्येक शासकीय विभाग/निमशासकीय विभाग/ /मंडळे /महामंडळे /शासकीय उपक्रम/ संस्था/ स्वायत्त संस्था/ जिल्हा परिषदा/ नगर परिषदा/महानगर पालिका/ नगरपालिका/ सार्वजनिक उपक्रम इ. उपरोक्त शासन निर्णयातील तरतुदीचे पालन न करता परस्पर खरेदी करतात. त्यामुळे अनेकदा न्यायालयीन प्रकरणे उद्भवतात व गुंतागुंतीची परिस्थिती निर्माण होते. त्यामुळे सदरचे आदेश बंधनकारक करणे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :-

शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्र.भांखस-१०८८/(२५१२)/उद्योग-६, दि.२/१/९२ अन्वये विहित केलेली भांडार खरेदी बाबतची कार्यपध्दती आणि त्यामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणा अथवा बदल शासनाच्या अधिपत्याखाली असलेले सर्वच शासकीय विभाग/ निमशासकीय विभाग/मंडळे/महामंडळे/ शासकीय उपक्रम/ संस्था/स्वायत्त संस्था/जिल्हा परिषदा/नगर परिषदा/ महानगर पालिका/नगरपालिका/

सार्वजनिक उपक्रम इत्यादिंना पालन करण्यासाठी बंधनकारक करण्यात येत आहेत. याबाबतचे आवश्यकते आदेश सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व शासकीय कार्यालयांना, निमशासकीय कार्यालय, उपक्रम, महामंडळे, मंडळे, स्वायत्त संस्था, जिल्हा परिषदा, महानगरपालिका, नगरपरिषदा, सार्वजनिक उपक्रम इत्यादी सर्वांना विनाविलंब द्यावेत आणि भांडार खरेदी पध्दतीच्या शासनाच्या धोरणाची अंमलबजावणी सर्वच शासकीय विभाग/निमशासकीय विभाग/मंडळे/महामंडळे/ शासकीय उपक्रम/ संस्था/स्वायत्त संस्था/जिल्हा परिषदा/नगर परिषदा/महानगर पालिका/ नगरपालिका/सार्वजनिक उपक्रम इ. कार्यालयांनी काटेकोरपणे करावी. यासाठी पुन्हा स्वतंत्र आदेश काढण्याची आवश्यकता नाही.

२. शासन निर्णय, उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग, दि.२/१/९२ च्या परिशिष्ट पाच (अ) (१) अनुसार चर्म वस्तुंचा पुरवठा महाराष्ट्र चर्मोद्योग विकास महामंडळासाठी आरक्षित आहे. परंतु प्रत्यक्षात शासनाचे निरनिराळे विभाग महामंडळे सरळ सरळ या महामंडळास पुरवठा आदेश न देता निविदा मागवितात. त्यामुळे महामंडळाला इतर निविदाकारांबरोबर या प्रक्रियेमध्ये भाग घेण्याची वेळ येते. त्यामुळे लिडकॉम या महामंडळास पुरेसे पुरवठा आदेश प्राप्त होत नाहीत, परिणामी महामंडळाचे नुकसान होते. त्यामुळे या चर्म वस्तुंची खरेदी वर नमूद केलेल्या कार्यालयांनी महामंडळाकडूनच करणे बंधनकारक आहे.

३. शासन निर्णय क्र.भांखस-१०८८ /(२५१२) /उद्योग-६, दि.२/१२/९२ च्या परिशिष्ट "तीन" मध्ये महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळामार्फत खरेदी करण्यासाठी राखून ठेवलेल्या वस्तुंची यादी निर्देशित करण्यात आली आहे. या वस्तुंची खरेदी वर नमूद केलेल्या कार्यालयांनी महामंडळाकडूनच करणे बंधनकारक आहे. काही अपरिहार्य कारणास्तव महामंडळाकडून खरेदी करण्यासाठी राखीव असलेल्या वस्तुसहित संपूर्ण कामाचा ठेका निश्चित करावा लागत असल्यास अशा निविदेमध्येसुध्दा वस्तुची खरेदी दरकरारावरच व महामंडळामार्फतच करण्यात यावी, अशा सूचनाअंतर्भूत करण्यात याव्यात अन्यथा सदरची निविदा अग्राह्य समजण्यात यावी. थोडक्यात शासनाच्या भांडार खरेदी पद्धतीचा अवलंब करणे सर्व ठेकेदारांवरही बंधनकारक राहील.

४. दि.२/१/१९९२ च्या शासन निर्णयानुसार आणि या निर्णयामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणानुसार विहीत केलेल्या खरेदी कार्यपद्धतीचा अंवलंब न केल्यास, केलेली कार्यवाही आर्थिक गैरव्यवहार समजून, संबंधित अधिकाऱ्याविरुध्द संबंधीत प्रशासकीय विभागामार्फत वरिष्ठ पातळीवर त्वरित आणि उचित कायदेशीर कार्यवाही करण्यात यावी.

५. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने त्या विभागाच्या अनौ.संदर्भ क्र.६३३ /२००२ /व्यय-१६, दि.३/१२/२००२ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

आ. बा. कांबळे
शासनाचे सह सचिव

एच-1072(1200-2-03)1अ

प्रति:-
राज्यपाल यांचे सचिव.
मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/स्वीय सहाय्यक.
प्रबंधक, मूळ न्यायशाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद.
प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद.
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
सचिव, महाराष्ट्र विधीमंडळ सचिवालय, मुंबई.
प्रबंधक, लोकायुक्त व उप लोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
सर्व विभागीय आयुक्त.
सर्व जिल्हाधिकारी.
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
सर्व मंत्रालयीन विभाग.
मंत्रालयाच्या निरनिराळया विभागांखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख
महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, मुंबई.
महालेखापाल, लेखा परीक्षा, महाराष्ट्र-१ मुंबई.
महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-२, नागपूर
महालेखापाल, लेखा परीक्षा, महाराष्ट-२, नागपूर.
मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई-४०० ६१४.
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,
सर्व नगरपरिषदांचे मुख्य अधिकारी,
राज्यातील सर्व महामंडळे/मंडळे, सार्वजनिक उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक/मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
विकास आयुक्त (उद्योग), मध्यवर्ती भांडार खरेदी अधिकारी, उद्योग संचालनालय, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई-४०० ०३२.
सदस्य सचिव, महाराष्ट्र पोल्युशन कंट्रोल बोर्ड, छत्रपती शिवाजी मार्केट बिल्डिंग, ४ था मजला, पलटन रोड, मुंबई-४०० ००१.
महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, वाहतूक भवन, डॉ.आनंदराव नायर मार्ग,मजला, मुंबई-४०० ००८.
अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य बीज मंडळ, हाँगकाँग बिल्डींग, महात्मा गांधी मार्ग, मुंबई-४०० ००१
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक व गुंतवणूक महामंडळ (सिकॉम), निर्मल बिल्डींग, १ ला मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई-४०० ०२१.
व्यवस्थापकीय संचालक, कोकण विकास महामंडळ, वॉर्डन हाऊस, ५ वा मजला, सर पी.एम.रोड, मुंबई-४०० ००१.
व्यवस्थापकीय संचालक, मराठवाडा विकास महामंडळ, विकास भवन, डॉ. राजेंद्रप्रसाद मार्ग, औरंगाबाद-४३१ ००१.
व्यवस्थापकीय संचालक,पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ, कुरेश चेंबर्स, क्रॉस हाऊस, संचेती हॉस्पिटलजवळ, डॉ. राजेंद्रप्रसाद रोड, पुणे-४११ ००५.
व्यवस्थापकीय संचालक, विदर्भ विकास महामंडळ, महाजन बिल्डिंग, मेनरोड, सिताबर्डी, नागपूर-१२.
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ, लोटस हाऊस, २३-ए, न्यू मरीन लाईन्स, मुंबई-४०० ०२०.
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र इलेक्ट्रॉनिक महामंडळ, प्लॉट नं.१२४, बॅकबे रेक्लेमेशन, रहेजा सेंटर, १३ वा मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई-४०० ०२१.
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र लघुउद्योग विकास महामंडळ, कृपानिरी ९, वालचंद हिराचंद मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई-४०० ०३८.
अध्यक्ष, महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स कॉर्पोरेशन, द्वारा सिकॉम, निर्मल बिल्डींग, नरीमन पॉईंट,मुंबई-४०००२१.
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित, प्लॉट नं.१२,रावेल प्लाझा, [illegible] चौक, कामठी रोड, नागपूर-४४० ४०.
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र शेती महामंडळ,३७०, भाखुर्डा, सेनापती बापट मार्ग, पुणे-४१ ०१६.

एच-1072(1200-2-03)2
A: (2827)